2022

İşgücü Piyasası Araştırmaları

İnşaat Sektörü Raporu

İŞKUR

Bu Rapor, yayımlanması esnasında meydana gelen 6 Şubat 2023 tarihli depremlerde hayatını kaybeden çalışma arkadaşlarımıza adanmıştır.

Abdurrahman DURMUŞ-Adıyaman

M. Fatih BAYIN-Adıyaman

Pınar TÜMSAVAŞ-Adıyaman

Zeynep ERDEM-Adıyaman

Hüsnü ÇELİK- Hatay

Kübra SARIHAN-Hatay

Ali YÜCE- Kahramanmaraş

Mehmet CEREN-Kahramanmaraş

Şerif KOYUNCU-Kahramanmaraş

Zeliha BOZOK-Kahramanmaraş

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER ii
TABLOLAR LİSTESİ iii
GRAFİKLER LİSTESİ iv
GİRİŞ 1
1. İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 3
1.1 İşyeri Verileri 3
1.2. Mevcut İstihdam Verileri 7
2. AÇIK İŞLER 10
3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER (TGÇM) 17
4. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 22
5. ÇALIŞANLARDAKİ BECERİ EKSİKLİĞİNİN AÇIK İŞ VE TGÇM KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ 25
6. GELECEĞİN MESLEKLERİ 27
SONUÇ 29
EK: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 30

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi 12
Tablo 2: Açık İşlerde Talep Edilen Beceriler 13
Tablo 3: En Fazla Açık İş Olan Meslekler 15
Tablo 4: Yükseköğretim Mezunları İçin Talep Edilen Açık İşlerde İlk 20 Meslek 16
Tablo 5: Meslek Grubuna Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 18
Tablo 6: Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 19
Tablo 7: 20+ İşyerlerinde İllere Göre Açık İş ve TGÇM Sayıları 21
Tablo 8: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ve Oranı (NİDO) 23
Tablo 9: Net İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 24
Tablo 10: Teknolojik Değişimlerin İstihdama Yansıması 24
Tablo 11: Açik İşi Olan İlk 5 Meslekteki Çalışanların Beceri Eksiklikliği 25
Tablo 12: Temininde Güçlük Çekilen İlk 5 Meslekteki Çalışanların Beceri Eksikliği 26

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: Çalışan Sayısına Göre İşyerlerinin Dağılımı 4
Grafik 2: Kısmi Zamanlı Çalışma, Vardiya ve İhracat Yapan İşyerlerinin Oranı 4
Grafik 3: Yatırım Planlayan İşyerlerinin Oranı 5
Grafik 4: AR-GE Çalışması Yapan İşyerlerinin Oranı 6
Grafik 5: E-Ticaret Yapan İşyeri Oranları 6
Grafik 6: Sektörlere Göre Kadın Çalışanların Oranı 7
Grafik 7: Çalışanların İşyeri Büyüklüklerine Göre Dağılımı 8
Grafik 8: Engelli İstihdam Eden İşyerlerinin Oranı 9
Grafik 9: Son 5 Yılın Açık İş Oranları (10+) 11
Grafik 10: İşyeri Büyüklüklerine Göre Açık İşi Olan İşyeri Oranları 11
Grafik 11: İşyeri Büyüklüklerine Göre Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 12
Grafik 12: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 14
Grafik 13: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 18
Grafik 14: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri 20
Grafik 15: Geleceğin Meslekleri 28

GİRİŞ

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde eşleşmesi için öncelikle piyasanın ihtiyaçlarını belirlemek gerekmektedir. İŞKUR tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak farklı metodolojilerle devam eden İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA), 2011 yılının ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliğiyle sürdürülmektedir.

Araştırmanın temel amacı işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen sektörel ve mesleki değişim ile gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına ve bu verilere ihtiyaç duyacaklara bilgi üretmektir.

İşgücü Piyasası Araştırmasında telefon, e-posta ve yüz yüze görüşme yöntemleri kullanılarak, 1 milyon 575 bin 863 işyeri ile ilgili veri derlenmiştir. Bilgi ve iletişim sektöründe ise 2-9 çalışanı olan 15 bin 204, 10-19 çalışanı olan bin 937, 20+ çalışanı olan bin 860 olmak üzere toplam 19 bin 1 işyeri ile ilgili veri derlenmiştir. Çalışmada daha önceki yıllarda olduğu gibi 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri 77 ilde tam sayım 4 ilde örneklem yöntemi ile il düzeyi ve Türkiye geneli tahmin üretecek şekilde, 2-9 ve 10-19 çalışanı olan işyerleri örneklem yöntemiyle sadece Türkiye genelini tahmin edecek şekilde çalışma kapsamına dâhil edilmiştir.

Çalışma sonuçlarına göre Türkiye geneli ve il düzeyi raporlarının yanı sıra sektörel raporlar da hazırlanmıştır. Araştırma kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflamasına (NACE Rev 2.) göre; Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık, Kamu Yönetimi ve Savunma; Sosyal Güvenlik, Hane Halklarında İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan 2 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri örneklem çerçevesi olarak kabul edilmektedir. Bu çalışmada ise İnşaat sektörüne yönelik veriler değerlendirilmiştir.

2022 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

İNŞAAT SEKTÖRÜ RAPORU

İşgücü Piyasası Araştırmalarının temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen sektörel ve mesleki değişim ile gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu kapsamda 2022 yılı İşgücü Piyasası Araştırması 18 Nisan – 27 Mayıs 2022 tarihleri arasında 2-9, 10-19 ve 20+ çalışanı olan işyerlerine soru formu uygulanarak gerçekleştirilmiştir.

Uluslararası sektörel ve mesleki sınıflandırmalar kullanılarak yapılmış olan bu araştırmada il düzeyinde sonuç alabilmek maksadıyla 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde örneklem yöntemiyle çalışma gerçekleştirilmiştir. Örneklem yapılan iller İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa'dır. 2-9 ve 10-19 çalışanı olan işyerlerinde ise ülke geneli için örneklem yöntemi kullanılmıştır. 2022 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 82 bin 450 işyerine soru formu uygulanmış; 1 milyon 575 bin 863 işyerine yönelik veri derlenerek 15 milyon 818 bin 958 çalışan tespit edilmiştir.

2022 yılı İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları kullanılarak Türkiye geneli ve il raporları dışında sektörel raporlar da oluşturulmuştur. Bu raporda İnşaat sektörü özelinde sonuçlar irdelenecektir. Bu sebeple rapor içerisinde İnşaat sektöründen bahsedilirken zaman zaman sektör ibaresi kullanılmıştır.

1. İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

2022 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında inşaat sektöründe 147 bin 42 işyeri için veri derlenmiş olup, bu işyerlerinde toplam 1 milyon 491 bin 374 çalışan tespit edilmiştir. Araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 9,3'ü, çalışanların yüzde 9,4'ü inşaat sektöründedir.

1.1. İşyeri Verileri

İşyeri verileri bölümünde araştırma kapsamındaki inşaat sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin özelliklerine ilişkin veriler ortaya konulacaktır. Aşağıdaki grafikte sektörde faaliyet gösteren işyerlerinin büyüklüklerine göre dağılımı incelenmiştir.

Grafik 1: Çalışan Sayısına Göre İşyerlerinin Dağılımı

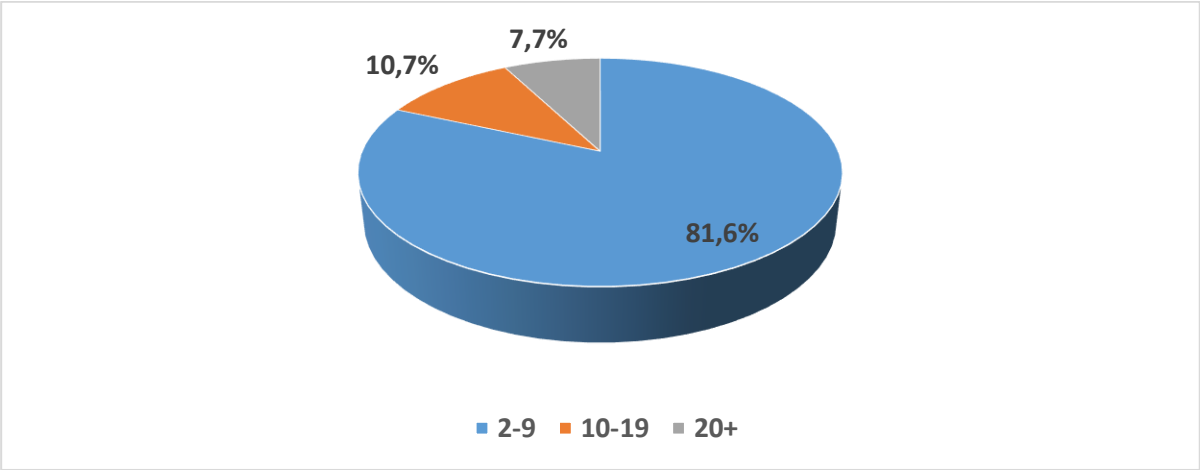

Kaynak: İPA 2022

Sektörde faaliyet gösteren işyerlerinin yüzde 81,6'sı 2-9 çalışanı olan işyerlerinden ve yüzde 10,7'si 10-19 çalışanı olan işyerlerinden oluşmaktadır. 20 ve daha fazla çalışanı olan işyeri sayısı ise toplam işyerleri içinde yüzde 7,7 oranında bulunmaktadır. Türkiye genelinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 86,3'ü 2-9 ve yüzde 7,3'ü 10-19 çalışanı olan işyerlerinden oluşmaktadır. Türkiye genelindeki 20+ çalışanı olan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki payı ise yüzde 6,3'tür.

Grafik 2: Kısmi Zamanlı Çalışma, Vardiya ve İhracat Yapan İşyerlerinin Oranı

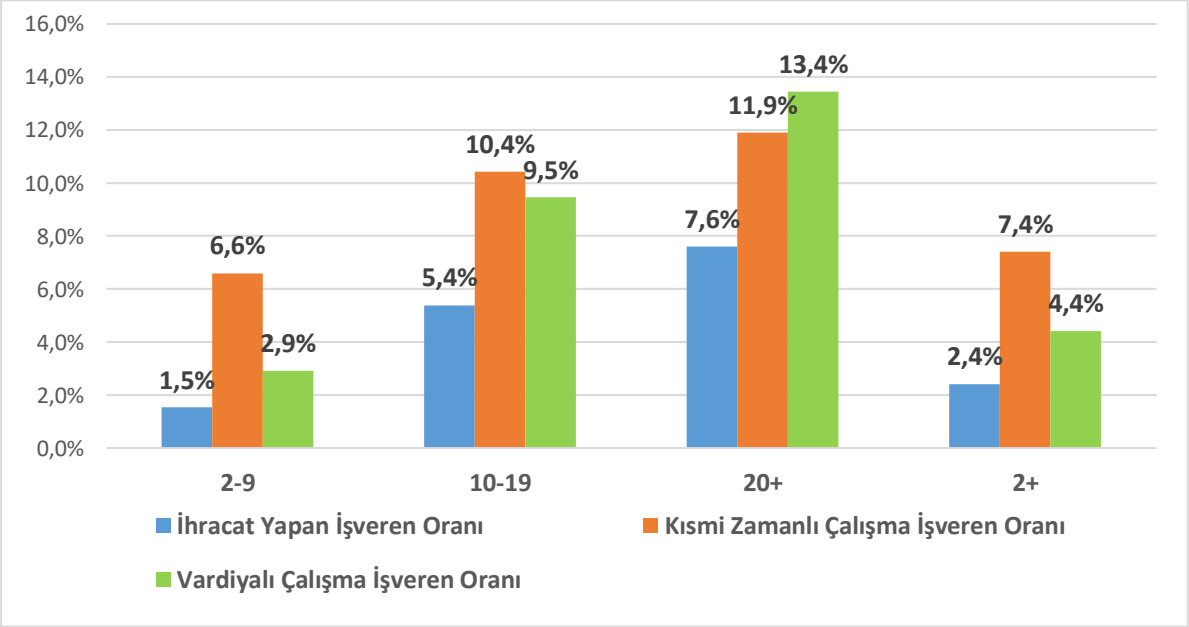

Kaynak: İPA 2022

Sektördeki ihracat yapan işyerlerinin oranı yüzde 2,4'tür. İnşaat sektörü bu alanda Türkiye genelinin 3,8 puan altındadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 6,2'dir. Sektörde

işyeri büyüklüğü arttıkça ihracat yapma oranı da artmaktadır. 2-9 çalışanı olan işyerlerinde yüzde 1,5, 10-19 çalışanı olan işyerlerinde 5,4 ve 20+ çalışanı olan işyerleri için yüzde 7,6'dır.

Vardiyalı çalışma gerçekleştiren işyerleri ise sektördeki işyerlerinin yüzde 4,4'ünü oluşturmaktadır. Bu oran 2-9 çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,9, 10-19 çalışanı olan işyerlerinde yüzde 9,5 ve 20+ çalışanı olan işyerleri için yüzde 13,4'tür. Vardiyalı çalışma yapma oranı, sektörde Türkiye geneline göre daha düşüktür. Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin oranı yüzde 9,5 olarak gerçekleşmiştir.

Kısmi zamanlı çalışma gerçekleştiren işyerleri ise sektördeki işyerlerinin yüzde 7,4'ünü oluşturmaktadır. Bu oran 2-9 çalışanı olan işyerlerinde yüzde 6,6, 10-19 çalışanı olan işyerlerinde yüzde 10,4, 20+ çalışanı olan işyerleri için yüzde 11,9'dur. Kısmi zamanlı çalışma yapma oranı, sektörde Türkiye geneline göre daha düşüktür. Türkiye genelinde kısmi zamanlı çalışma yapan işyerlerinin oranı yüzde 9,6 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 3: Yatırım Planlayan İşyerlerinin Oranı

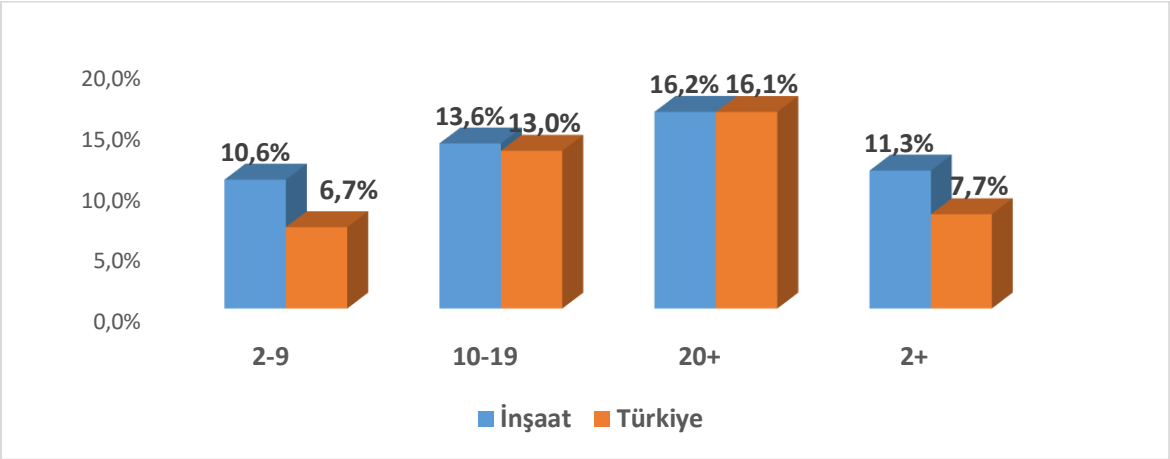

Kaynak: İPA 2022

Sektörde işyerlerinin yüzde 11,3'ü gelecek 1 yıl içinde yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 7,7 olarak gerçekleşmiştir. Ülke genelinde ve sektörde işyeri büyüklüğü arttıkça yatırım planlayan işyeri oranı artmaktadır. Sektörde, yatırım planlayan işyerlerinin yüzde 66,5'i ilave yatırım[1], yüzde 24,5'i diğer yatırım, yüzde 11,2'si stratejik yatırım[2], yüzde 12,8'i teknolojik yatırım[3] seçeneğini belirtmişlerdir.

[1] Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs. alımı veya kiralanmasıdır.
[2] Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi kapsamındaki yatırımlardır.
[3] İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetlerini içermektedir.

Grafik 4: AR-GE Çalışması Yapan İşyerlerinin Oranı

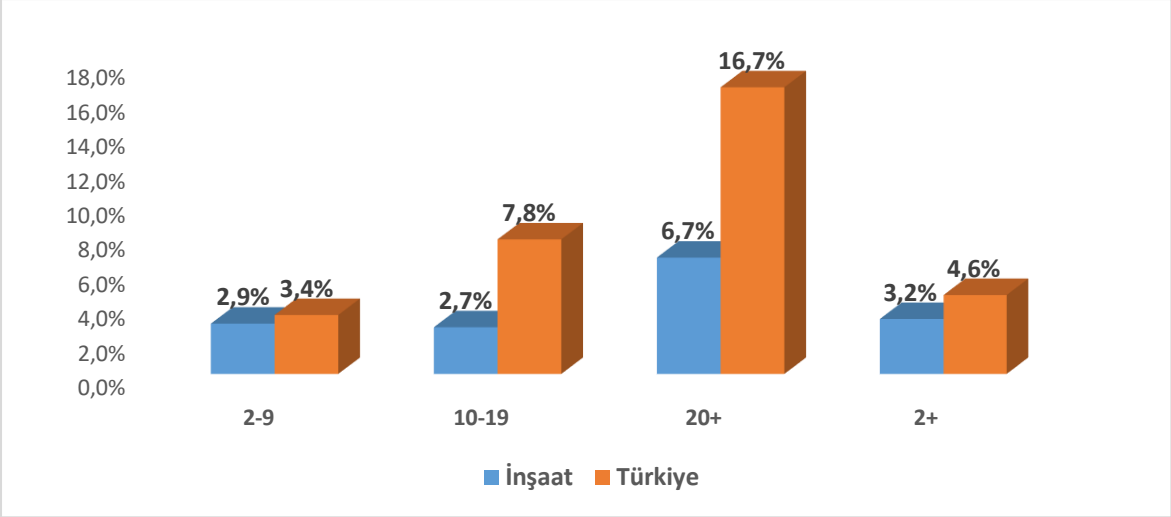

Kaynak: İPA 2022

Sektörde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 3,2'sinde AR-GE çalışması yapıldığı belirtilmiştir. Türkiye genelinde ise AR-GE çalışması yapan işyerlerinin oranı yüzde 4,6 olarak gerçekleşmiştir. Sektörde AR-GE çalışması yapan işyerlerinin oranı; 2-9 çalışanı olan işyerlerinde 2,9, 10-19 çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,7 ve 20+ çalışanı olan işyerleri için yüzde 6,7 olarak gerçekleşmiştir. Görüldüğü üzere 20+ çalışanı olan işyerlerinde AR-GE çalışmaları yoğunlaşmaktadır.

Grafik 5: E-Ticaret Yapan İşyeri Oranları

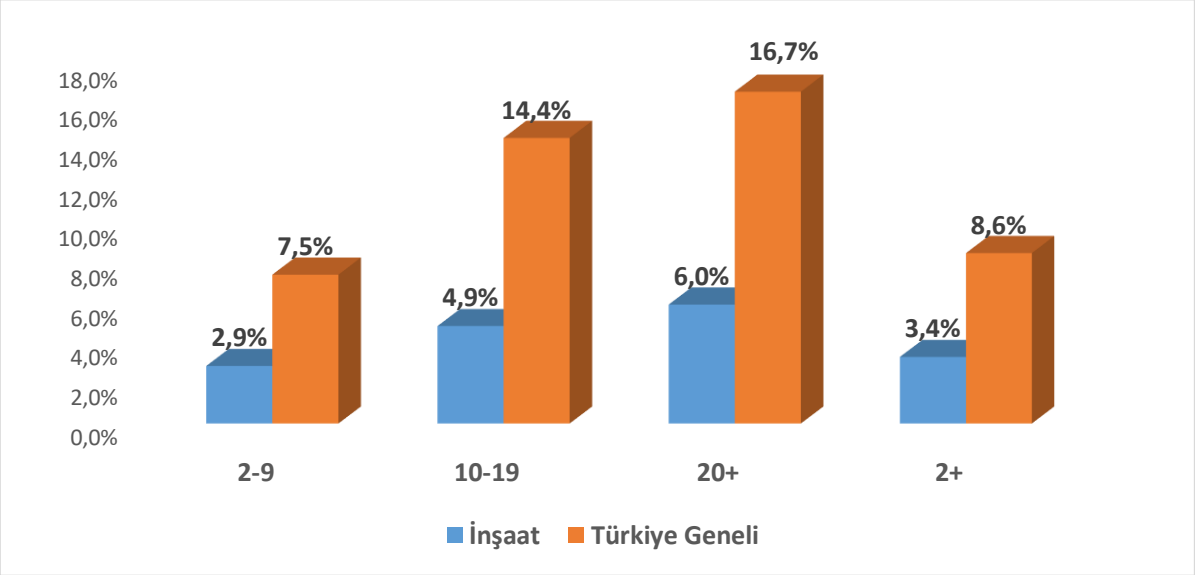

Kaynak: İPA 2022

İnşaat sektöründe e-ticaret yapma oranı sektör büyüklüğüne paralel olarak artış göstermektedir. Sektörde bu oran; 2-9 çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,9, 10-19 çalışanı olan

işyerlerinde yüzde 4,9 ve 20+ çalışanı olan işyerleri için yüzde 6 olarak gerçekleşmiştir. İnşaat sektöründe e-ticaret uygulama oranı 2+ çalışanı olan işyerlerinde yüzde 3,4 iken Türkiye geneli için bu oranın yüzde 8,6'ya yükseldiği görülmektedir.

Araştırma kapsamındaki bütün sektörlerde 2 ve daha fazla çalışanı olan işyerlerinde e-ticaret yapan işverenler değerlendirildiğinde; işverenlerin sadece yüzde 8,6'sının e-ticaret yaptığı gözlemlenmiştir. En fazla e-ticaret yapan sektör yüzde 21 ile Bilgi ve İletişim sektörü iken en az e-ticaret yapan sektör yüzde 2,4 ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektörüdür.

1.2. Mevcut İstihdam Verileri

Bu bölümde İnşaat sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinde istihdam edilenlere ilişkin verilere yer verilecektir. Sektördeki işyerlerinde toplam 1 milyon 491 bin 374 çalışan tespit edilmiştir. Çalışanların yüzde 87,8'i erkeklerden, yüzde 12,2'si ise kadınlardan oluşmaktadır. Türkiye genelinde toplam çalışan sayısı 15 milyon 818 bin 958 olarak tespit edilmiş olup, Türkiye genelinde toplam çalışanların yüzde 29,1'i kadınlardan oluşmaktadır. İnşaat sektöründe kadınların oranı Türkiye geneline göre 16,9 puan daha azdır.

Grafik 6: Sektörlere Göre Kadın Çalışanların Oranı

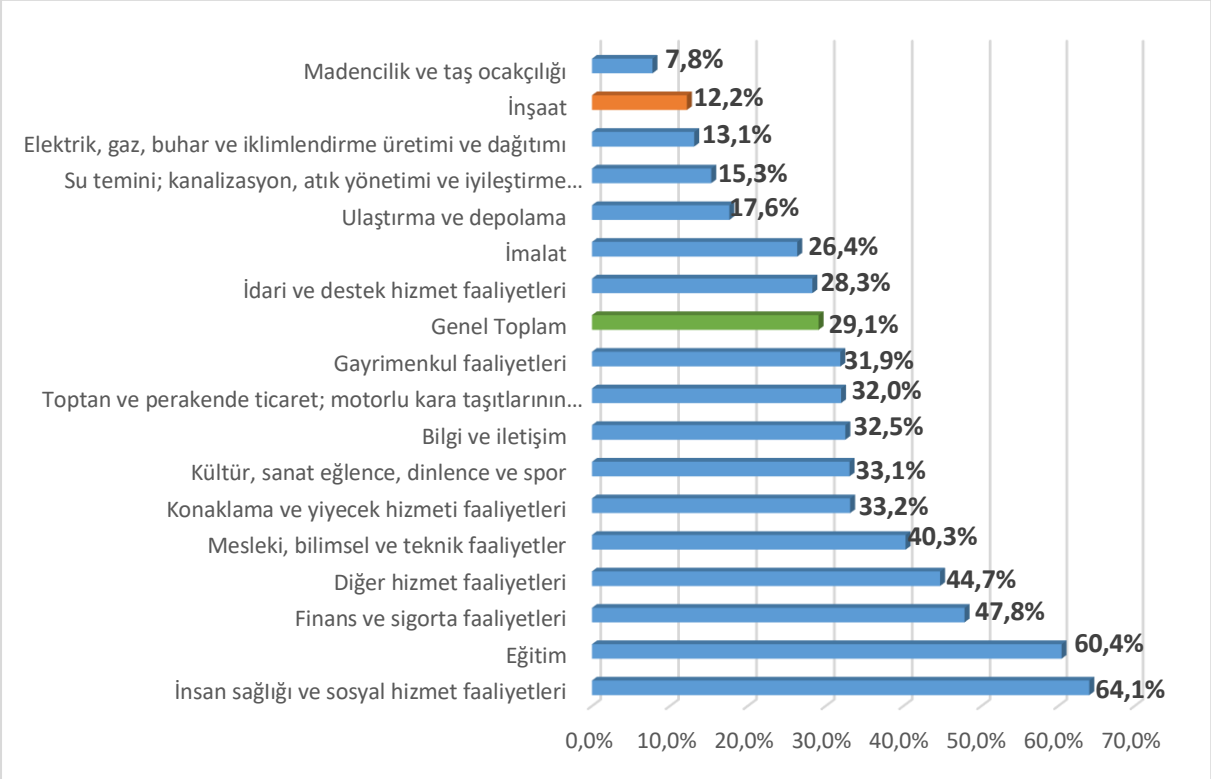

Kaynak: İPA 2022

Grafikte sektörlere göre kadın çalışanların toplam çalışanlar içindeki oranları gösterilmiştir. Sektörde kadın çalışanların oranı yüzde 12,2 iken, Türkiye genelinde bu oran 29,1'e yükselmektedir. Sektörde kadın çalışan sayısı 181 bin 844 iken Türkiye genelinde bu sayı 4 milyon 603 bin 278'dir. Sektörde kadın çalışanların oranı ülke genelinin altındadır.

Grafik 7: Çalışanların İşyeri Büyüklüklerine Göre Dağılımı

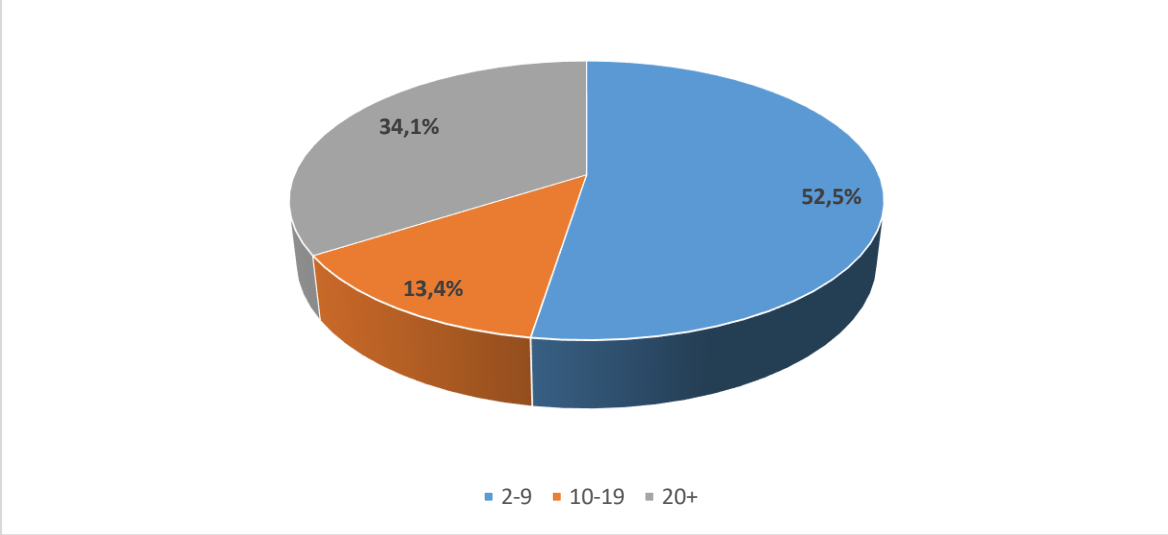

Kaynak: İPA 2022

İnşaat sektöründeki çalışanların yüzde 52,5'i 2-9 çalışanı olan işyerlerinde çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 34,1'i 20+ çalışanı olan işyerlerinde ve yüzde 13,4'ü 10-19 çalışanı olan işyerlerinde çalışmaktadır. Türkiye genelinde ise 20+ çalışanı olan işyerlerindeki çalışanların toplam çalışanlar içindeki oranı yüzde 56,3 iken 2-9 çalışanı olan işyerleri için yüzde 33,2 ve 10-19 çalışanı olan işyerleri için yüzde 10,5'dir. Sektörde, Türkiye geneline göre 2-9 çalışanı olan işyerlerinde çalışanların oranı fazladır.

Grafik 8: Engelli İstihdam Eden İşyerlerinin Oranı

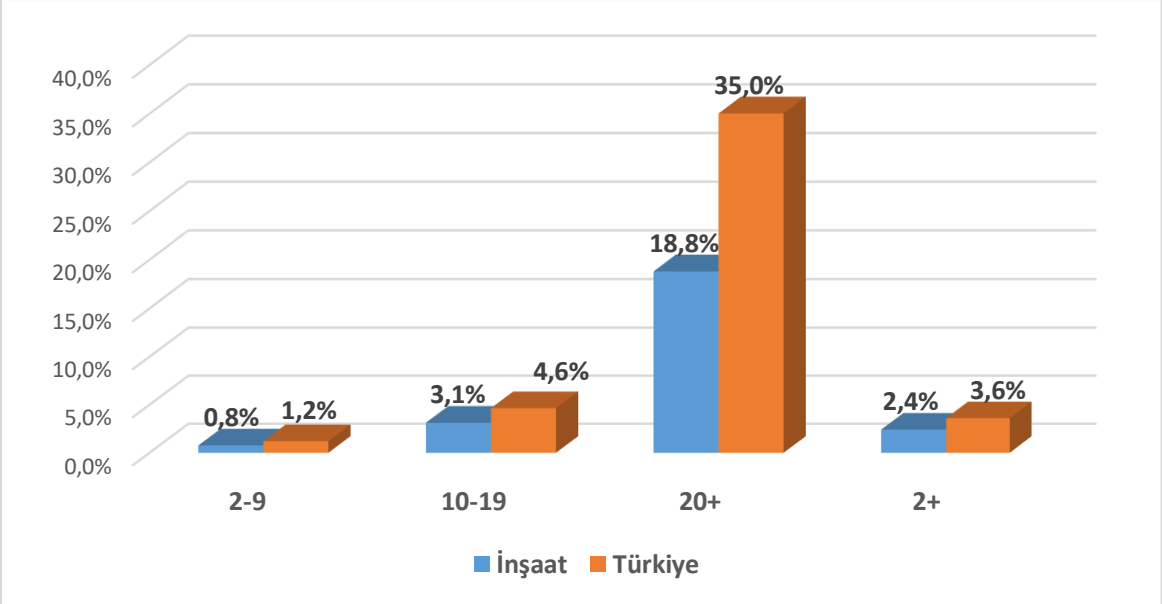

Kaynak: İPA 2022

İnşaat sektöründe işverenlerin yüzde 2,4'ü engelli çalıştırdığını beyan ederken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 3,6 olarak gerçekleşmiştir. İnşaat sektöründe engelli çalıştırma oranı Türkiye geneline göre düşüktür.

2. AÇIK İŞLER

Açık iş; o an piyasada işgücü talep eden işyerlerinin istihdam ihtiyacını sayı, meslek, beceri ve eğitim düzeyi ile ortaya koyan verilerdir. Araştırma kapsamındaki işyerlerine 2022 yılı 18 Nisan – 27 Mayıs tarihleri arasında ziyaret gerçekleştirildiği/formun doldurulduğu tarih itibariyle açık işlerinin bulunup bulunmadığı sorulmuştur. İşyerlerine bu soru kapsamında açık iş bulunan mesleklerin yanında bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, açık işlerinde engelli işgücü tercih edip etmeyecekleri, aranılan beceriler ve açık işlerini hangi kanallar ile aradıkları da sorulmuştur.

Araştırma kapsamında İnşaat sektöründeki 147 bin 42 işyerinden 7 bin 495'inde çalışma döneminde açık iş olduğu tespit edilmiş olup, bu işyerlerinden toplam 21 bin 935 kişilik açık iş olduğu bilgisi alınmıştır. Sektörde açık işi olan işyerleri, sektördeki araştırma kapsamındaki tüm işyerlerinin yüzde 5,1'ine tekabül etmektedir. Bu oran Türkiye genelinin 2,3 puan altındadır.

Grafik 9: Son 5 Yılın Açık İş Oranları (10+)

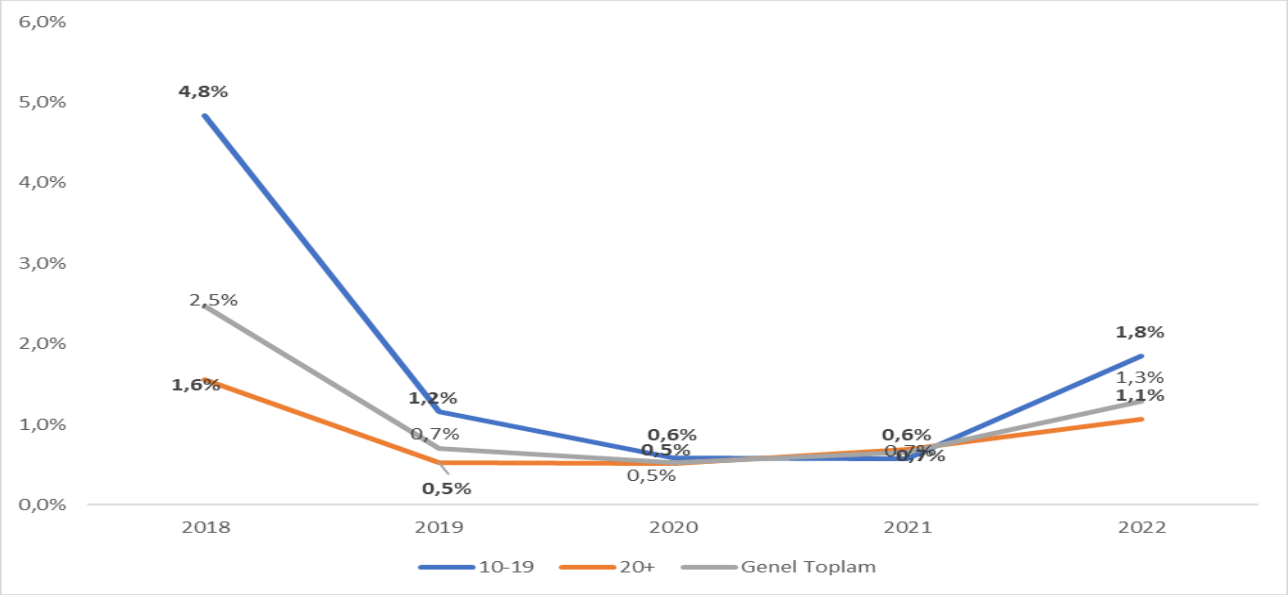

Kaynak: İPA 2022

İnşaat sektöründeki 10 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinin son beş yıldaki açık iş oranları incelendiğinde 2018 yılından 2020 yılına kadar bir düşüş yaşandığı görülmektedir. 2021 yılından itibaren ise açık iş oranında bir artış görülmektedir.

Grafik 10: İşyeri Büyüklüklerine Göre Açık İşi Olan İşyeri Oranları

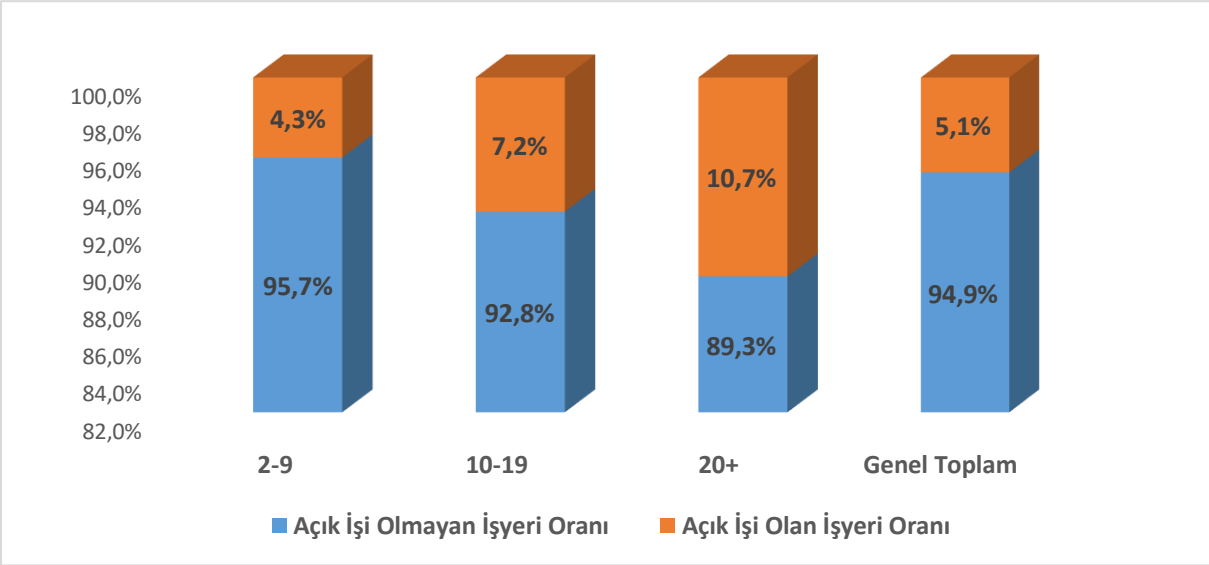

Kaynak: İPA 2022

İşyeri büyüklüklerine göre değerlendirildiğinde ise 2-9 çalışanı olan işyerlerinin yüzde 4,3'ünde, 10-19 çalışanı olan işyerlerinin yüzde 7,2'sinde ve 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 10,7'sinde açık iş bulunmaktadır. İşyeri büyüklüğü arttıkça açık işi olan işyeri oranı artmaktadır.

Grafik 11: İşyeri Büyüklüklerine Göre Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

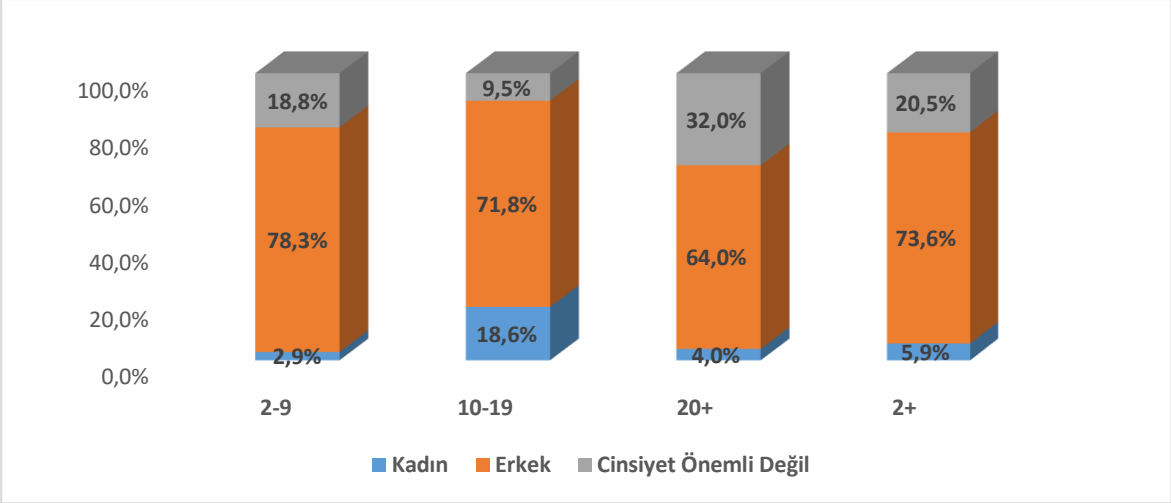

Kaynak: İPA 2022

Grafikte işverenlerin açık işlerinde cinsiyet tercihleri yansıtılmıştır. Sektörde 2+ çalışanı olan işyerlerinden alınan açık işin yüzde 20,5'inde cinsiyet tercihinde bulunulmamıştır. En çok kadın işgücü tercihinin 10-19 çalışanı olan işyerlerinde olduğu görülmektedir. 2-9 çalışanı olan işyerlerindeki açık işlerin yüzde 2,9'unda, 10-19 çalışanı olan işyerlerindeki açık işlerin yüzde 18,6'sında, 20+ çalışanı olan işyerlerindeki açık işlerin ise yüzde 4'ünde kadın işgücü tercihinde bulunulmuştur.

Tablo 1: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Seviyesi	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Lise Altı	2,1%	16,3%	7,9%	13,7%
Çıraklık	0,0%	3,7%	0,3%	2,8%
Genel Lise	63,0%	15,3%	17,2%	18,5%
Meslek Lisesi	15,1%	3,9%	18,1%	7,5%
Meslek Yüksekokulu	0,9%	2,8%	10,4%	4,3%
Lisans	3,0%	2,7%	32,7%	8,9%
Lisansüstü	0,0%	0,0%	0,3%	0,1%
Her hangi bir eğitim düzeyi aramıyorum	16,0%	55,2%	13,0%	44,2%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2022

Tabloda işverenlerin cinsiyet kırılımına göre açık işlerinde hangi eğitim düzeyini talep ettikleri gösterilmiştir. İnşaat sektöründe 2+ çalışanı olan işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 44,2'sinde herhangi bir eğitim düzeyi aranmamaktadır. En çok talep edilen eğitim düzeyi ise yüzde 18,5 ile genel lisedir.

Türkiye genelindeki açık işlerin yüzde 37,6'sında işverenler herhangi bir eğitim düzeyi aramamaktadır. En çok talep edilen eğitim düzeyi ise yüzde 21,4 ile genel lise eğitimi iken, bunu yüzde 17 ile lise altı eğitimi takip etmektedir. Sektörde, açık işlerde talep edilen eğitim düzeyleri cinsiyet özelinde değerlendirildiğinde; kadın işgücü tercihlerinde yüzde 63 ile genel lise eğitim düzeyi aranırken, erkek işgücü tercihlerinde ise yüzde 38,6 ile herhangi bir eğitim düzeyi aranmamaktadır.

Tablo 2: Açık İşlerde Talep Edilen Beceriler

Beceriler	2-9	10-19	20+	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	1	1
İş Tecrübesi	3	3	2	2
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	7	4	3
Takım Çalışması	4	1	3	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	5	4	5	5
Analitik Düşünebilme	4	5	6	6
İletişim ve İfade Yeteneği	7	8	7	7
Bilgisayar Kullanımı	6	9	8	8
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	8	6	9	9
Yabancı Dil	9	-	10	10

Kaynak: İPA 2022

İnşaat sektöründe tespit edilen tüm açık işler için talep edilen beceriler sıralandığında ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci sırada İş Tecrübesi, üçüncü sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik bulunmaktadır. İşyeri büyüklüklerine göre becerilerin sıralamasına bakıldığında ise 2-9 çalışanı olan işyerlerinde ilk üç sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve İş Tecrübesi becerileri gelmektedir. 10-19 çalışanı olan işyerlerinde ilk üç sırada; Takım Çalışması, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ile iş tecrübesi yer almaktadır. 20+ çalışanı olan işyerlerinde ilk üç sırada ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, İş Tecrübesi ve Takım Çalışması becerileri yer almaktadır. Sektördeki açık işler için talep edilen beceriler incelendiğinde Türkiye geneli ile benzer eğilimlere sahip olduğu görülmektedir.

Grafik 12: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

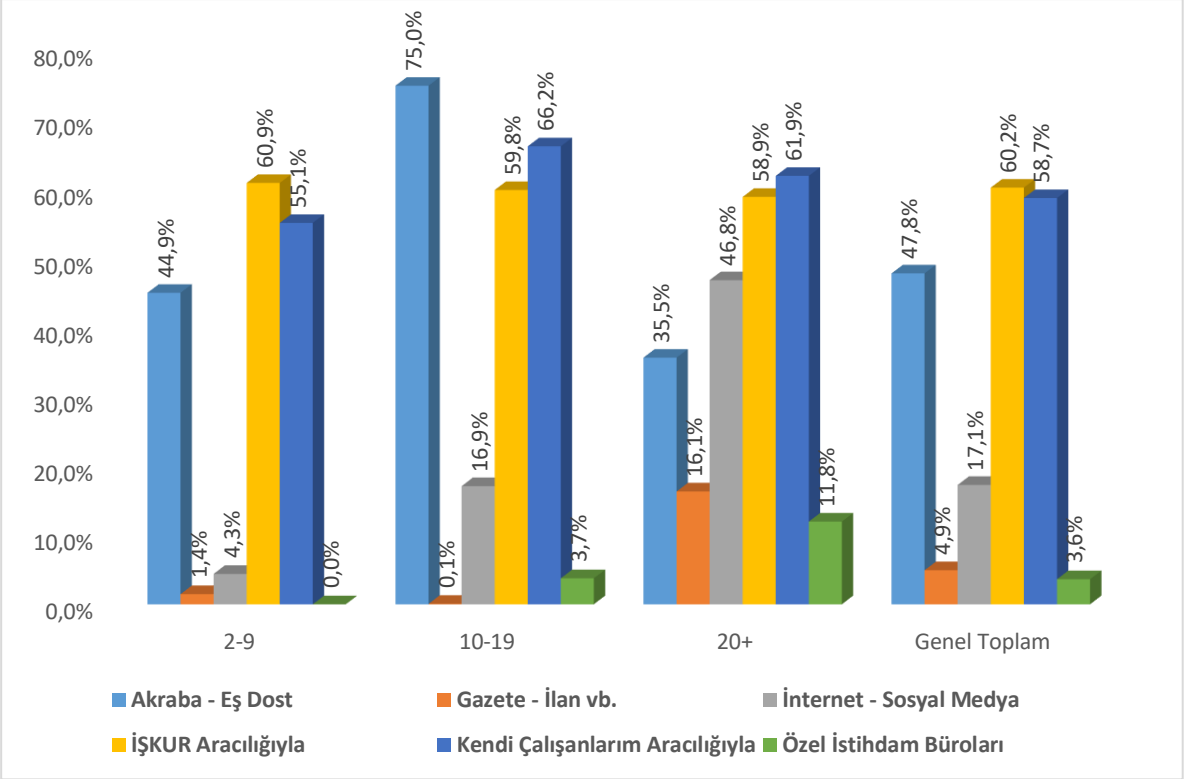

Kaynak: İPA 2022

İşverenler açık işlerini çeşitli kanallar vasıtasıyla duyurmakta ve bu kanallarla talep ettikleri işgücünü istihdam etme yoluna gitmektedir. İşverenlerin tercih ettikleri çeşitli arama kanalları bir nevi ihtiyaç duyulan personelin kolay bir şekilde temin edilebilmesinin yolunu açmaktadır.

İşverenlerin açık işleri için kullandıkları arama kanalları, işyeri büyüklüklerine göre önemli ölçüde farklılaşmaktadır. Sektörde İŞKUR en fazla tercih edilen arama kanalı olarak ortaya çıkmıştır. Başka bir ifadeyle inşaat sektöründeki açık işlerde her 10 kişiden 6'sı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Sektörde ikinci sırada işverenler kendi çalışanları aracılığıyla eleman aramaktadır. Üçüncü sırada ise arama kanalı olarak akraba-eş dost tercih edilmiştir.

Tablo 3: En Fazla Açık İş Olan Meslekler

Meslekler	Açık İş Sayısı
İnşaat İşçisi	2.754
Kamyon Şoförü	1.441
Ön Muhasebeci	1.306
Satış Danışmanı/Uzmanı	1.190
Alçı Sıva Uygulayıcısı	937
Vinç Operatörü	756
Beton ve Betonarme Kalıpçısı	670
Isı Yalıtımcısı	628
Asansör Montaj İşçisi	612
Temizlik Görevlisi	575
Makine Mühendisi	549
Doğal Gaz Tesisat Teknisyeni	508
İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	462
Mermer İşçisi	387
Mimar	381
Garson (Servis Elemanı)	330
İnşaat Boyacısı/Boyacı	308
Asansör Bakım ve Onarım Ustası	282
Teknik Ressam	270
İç Mimar	262
Diğer Meslekler	7.327
Genel Toplam	**21.935**

Kaynak: İPA 2022

Tabloda inşaat sektöründen alınan açık işler içinde ilk 20'de bulunan meslekler belirtilmiştir. Sektörde 21 bin 935 kişilik açık iş tespit edilmiş olup bu açık işler 330 farklı meslekte bulunmaktadır. 2 bin 754 kişilik açık işle ilk sırada İnşaat İşçisi, 1.144 kişilik açık işle ikinci sırada Kamyon Şoförü, 1.306 kişilik açık işle üçüncü sırada Ön Muhasebeci meslekleri yer almıştır.

Tablo 4: Yükseköğretim Mezunları İçin Talep Edilen Açık İşlerde İlk 20 Meslek

Meslekler	Açık İş Sayısı
Makine Mühendisi	549
Mimar	381
İç Mimar	262
Teknik Ressam	255
İnşaat Mühendisi	224
Şantiye Şefi-İnşaat	204
Makine Teknikeri	191
Ressam	184
Ön Muhasebeci	90
Elektrik Mühendisi	80
Satış Danışmanı/Uzmanı	76
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	37
Elektrik Teknik Ressamı	36
Muhasebe Meslek Elemanı	23
Bilgisayar Destekli Tasarım-İmalat Elemanı (Cad-Cam)	22
Proje Satış Sorumlusu	22
İnşaat Teknolojisi Teknikeri	21
Gazaltı (Mig-Mag) Kaynakçısı	14
Elektrik Teknikeri	13
Diğer İnşaat Mühendisleri	13
Diğer Meslekler	206
Genel Toplam	**2.902**

Kaynak: İPA 2022

Tabloda inşaat sektöründe tespit edilen açık işlerin eğitim düzeylerine göre incelenmesi sonucu işverenler tarafından yükseköğretim mezunu talep edilen açık işler görülmektedir. Sektörde yükseköğretim mezunu için 2 bin 902 kişilik açık iş tespit edilmiştir. İşverenlerin meslek yüksekokulu, lisans ve lisans üstü seviyesinde işgücünü tercih ettikleri açık iş pozisyonları için ilk sırada aradıkları meslek ise 549 kişilik açık işle Makine Mühendisi olmuştur. İkinci sırada 381 kişilik açık iş ile Mimar, üçüncü sırada ise 262 kişilik açık iş ile İç Mimar yer almaktadır.

3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER (TGÇM)

Araştırma kapsamında işverenlere son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektiği ve bunun nedenleri sorulmuştur. İşverenlerin istihdam ettikleri kişi ve işyerlerindeki açık pozisyon bilgisi kadar aradığı elemanları bulmada yaşadığı problem ve sıkıntılara ilişkin bilgi de çok önemlidir. Çalışan sayısı ve açık iş sayısı ile işverenlerin mevcut durumları tespit edilirken, temininde güçlük çekilen mesleklerin belirlenmesi ile işverenlerin karşılamakta zorlandığı meslekler ortaya konulmaktadır. Temininde güçlük çekilen mesleklerin araştırma döneminde karşılanmış veya karşılanmamış olmasının çalışma açısından bir önemi bulunmamaktadır. Çalışma kapsamında amaç işgücü piyasasında temininde güçlük çekilen meslekleri ve nedenlerini tespit etmektir.

Bu bölümde İnşaat sektöründe işverenlerin eleman temininde güçlük çektikleri kişi sayıları meslek ayrıntısında incelenecektir.

Grafik 13: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

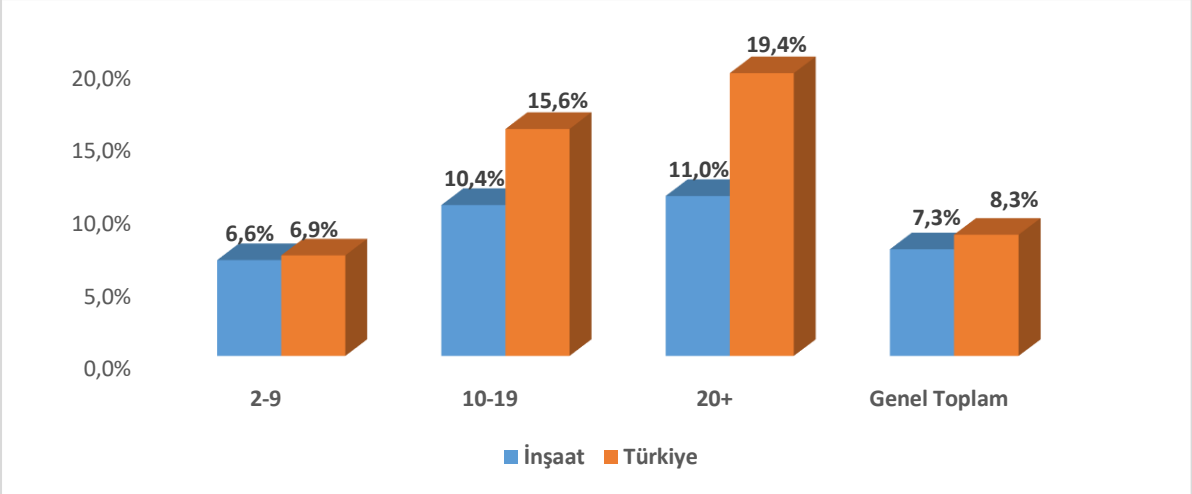

Kaynak: İPA 2022

İnşaat sektöründeki toplam 147 bin 42 işyerinden 10 bin 792'sinde son 1 yılda eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Sektörde 2-9 çalışanı olan işyerlerinin yüzde 6,6'sının, 10-19 çalışanı olan işyerlerinin yüzde 10,4'ünün, 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 11'nin ve toplamda ise yüzde 7,3'ünün eleman temininde güçlük çektiği tespit edilmiştir. Sektörde eleman temininde güçlük çeken toplam işyeri oranı, yüzde 8,3 olan Türkiye geneline göre daha düşük oranda gerçekleşmiştir.

Tablo 5: Meslek Grubuna Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Meslek Grupları	2-9	10-19	20+	Genel Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	-	212	78	290
Hizmet ve Satış Elemanları	-	778	301	1.079
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	4.969	283	792	6.044
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	-	-	1	1
Profesyonel Meslek Mensupları	184	284	281	749
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	19.509	4.586	4.533	28.628
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	4.785	361	389	5.535
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	3.313	513	1.045	4.872
Yöneticiler	-	-	6	6
Genel Toplam	**32.760**	**7.016**	**7.427**	**47.203**

Kaynak: İPA 2022

İnşaat sektöründe 10 bin 792 işyerinde 47 bin 203 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Toplam temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 69,4'ü 2-9 çalışanı olan işyerlerinde bulunmaktadır ve temininde güçlük çekilen kişi sayısı 32 bin 760'tır. Toplam temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 14,9'u 10-19 çalışanı olan işyerlerinde bulunmaktadır ve 7 bin 16 kişinin temininde güçlük çekilmiştir. Temininde güçlük çekilen

kişilerin yüzde 15,7'si 20+ çalışanı olan işyerlerinde bulunmaktadır ve 7 bin 427 kişinin temininde güçlük çekilmiştir.

Sektörde meslek grubuna göre temininde güçlük çekilen toplam 47 bin 203 kişiden 28 bin 628'inin Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu görülmektedir. İkinci sırada ise nitelik gerektirmeyen mesleklerin olduğu tespit edilmiştir. Ülke geneli eleman temininde güçlük çekilen meslek gruplarına baktığımızda ise Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar yüzde 30,2 ile ilk sırada, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar yüzde 24 ile ikinci sırada yer almaktadır.

Tablo 6: Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

2-9	10-19	20+	Genel Toplam
Soğuk Demirci	İnşaat Ustası	Sıhhi Tesisatçı	Soğuk Demirci
İnşaat İşçisi	Satış Danışmanı/Uzmanı	Kamyon Şoförü	İnşaat İşçisi
İnşaat Demiri Bağlama Ustası	Alçı Sıva Uygulayıcısı	İnşaat İşçisi	İnşaat Demiri Bağlama Ustası
İnşaat Kalfası (Genel)	İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	Ahşap Kalıpçı	İnşaat Ustası
Elektrikçi (Genel)	Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı	Beton ve Betonarme Kalıpçısı	İnşaat Kalfası (Genel)
Mermer İşçisi	İş Makineleri Operatörü	İnşaat Demiri Bağlama Ustası	Alçı Sıva Uygulayıcısı
İnşaat Ustası	Asansör Bakım ve Onarım Ustası	Lehim Bandı İşçisi	Sıhhi Tesisatçı
Diğer İnşaat Boyacıları	İnşaat İşçisi	İnşaat Ustası	Elektrikçi (Genel)
Diğer İnşaat Teknisyenleri	İnşaat Boyacısı/Boyacı	Beden İşçisi (İnşaat)	Ahşap Kalıpçı
Bireysel Isıtma Tesisatçısı	Elektrikçi (Genel)	İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	Mermer İşçisi

Kaynak: İPA 2022

Tabloda sektörde temininde güçlük çekilen ilk 10 mesleğe yer verilmiştir. İlk sırada Soğuk Demirci, daha sonra sırasıyla İnşaat İşçisi, İnşaat Demiri Bağlama Ustası ve İnşaat Ustası meslekleri olduğu görülmektedir.

Grafik 14: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

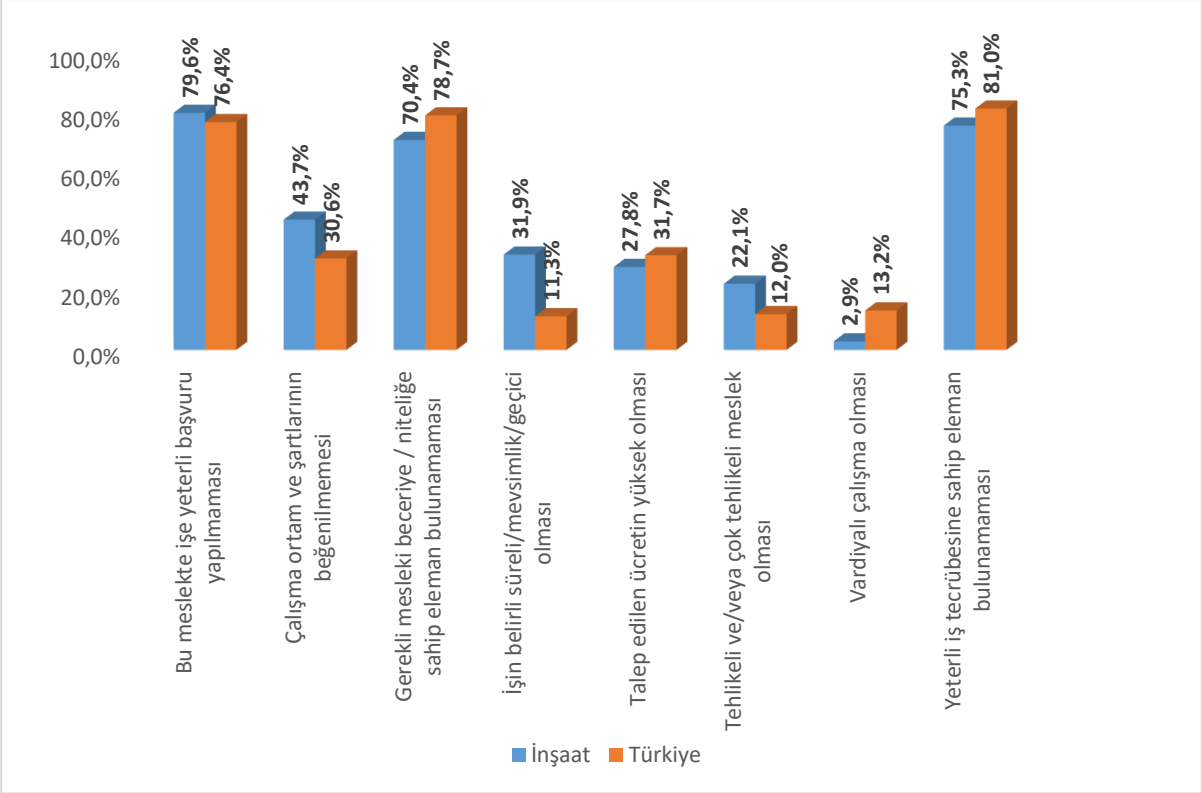

Kaynak: İPA 2022

İnşaat sektöründe temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 79,6'sının Bu Meslekte Işe Yeterli Başvuru Yapılmaması nedeninden kaynaklandığı tespit edilmiştir. Bu oran Türkiye genelinin 3,1 puan üstündedir. Daha sonra yüzde 75,3 ile Yeterli Iş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ve yüzde 70,4 ile Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması nedenleri gelmektedir.

Türkiye genelinde bütün sektörlerde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ise ilk sırada Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. İkinci sırada ise Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir.

Tablo 7: 20+ İşyerlerinde İllere Göre Açık İş ve TGÇM Sayıları

İl	Açık İş	TGÇM
İstanbul	1.663	1.980
Muğla	341	373
Ankara	330	442
Mersin	328	157
Aydın	248	289
İzmir	232	359
Antalya	212	188
Kocaeli	176	185
Bursa	154	371
Balıkesir	117	71
Tekirdağ	107	121
Giresun	101	128
Yalova	98	136
Konya	96	229
Gaziantep	82	53
Eskişehir	77	72
Adana	64	97
Aksaray	64	45
Hatay	60	90
Afyonkarahisar	51	41
Zonguldak	50	76
Sakarya	49	40
Kayseri	47	115
Diğer İller	716	1.768
Genel Toplam	**5.466**	**7.427**

Kaynak: İPA 2022

Tabloda 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerlerinde, illere göre açık iş ve temininde güçlük çekilen kişi sayıları verilmektedir. Hem açık iş hem de temininde güçlük çekilen kişi sayılarında İstanbul ilk sırada yer almaktadır. Temininde güçlük çekilen kişi sayılarında ikinci sırada Ankara ve üçüncü sırada Muğla gelmektedir. Açık iş sayılarına gelince ikinci sırada Muğla ve üçüncü sırada ise Ankara gelmektedir.

4. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Çalışma kapsamında hangi mesleklerde ve hangi sektörlerde istihdamın nasıl değişeceğini tahmin etmek amaçlanmıştır. Bu bağlamda işverenlerden bir yıl sonraki istihdam değişimlerini meslek düzeyinde tahmin etmeleri istenmiştir. İnşaat sektöründe 2023 yılı Mayıs sonu itibariyle istihdamın ne yönde değişeceği tespit edilmeye çalışılmıştır.

Tablo 8: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ve Oranı (NİDO)

Sektör	Net İstihdam Değişimi	NİDO (%)
Gayrimenkul faaliyetleri	12.075	12,7%
Bilgi ve iletişim	26.679	8,6%
Diğer hizmet faaliyetleri	15.790	5,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	64.560	5,4%
İmalat	235.696	5,2%
İnşaat	**69.300**	**4,6%**
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3.728	4,4%
Toptan ve perakende ticaret	142.316	4,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	42.528	4,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	6.021	4,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	24.481	3,7%
Ulaştırma ve depolama	39.176	2,9%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2.025	2,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	10.904	2,5%
Eğitim	8.046	2,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	3.647	1,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1.117	0,9%
Türkiye Geneli	**708.088**	**4,5%**

Kaynak: İPA 2022

İnşaat sektörü, net istihdam değişim oranı bakımından en çok artış gösteren altıncı sektördür. Sektör, net istihdam değişiminde yüzde 4,6 ile Türkiye genelinin üzerindedir. Sektörde bir yıl içinde 69 bin 300 kişilik istihdam artışı beklenmektedir. İnşaat sektörü bu bakımdan Türkiye ekonomisi için önemli bir yere sahiptir.

Tablo 9: Net İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
İnşaat İşçisi	Boyacı ve Yüzey Hazırlamacı/Yapı Dekorasyoncusu
İnşaat Ustası	İş Makineleri Operatörü
Beden İşçisi (İnşaat)	Garson (Servis Elemanı)
Ahşap Kalıpçı	Büro Memuru (Genel)
Asansör Kurucusu ve Bakımcısı/Elektromekanik Taşıyıcılar Bakım ve Onarımcısı	Diğer Çatı İşçileri

Kaynak: İPA 2022

Tabloda net istihdam artışının ve azalışının beklendiği meslekler verilmiştir. İnşaat sektöründe istihdam artışının beklendiği ilk beş sırada yer alan meslekler; İnşaat İşçisi, İnşaat Ustası, Beden İşçisi (İnşaat), Ahşap Kalıpçı ve Asansör Kurucusu ve Bakımcısı/Elektromekanik Taşıyıcılar Bakım ve Onarımcısı meslekleri olarak tahmin edilmiştir. İstihdam azalışının beklendiği meslekler ise Boyacı ve Yüzey Hazırlamacı/Yapı Dekorasyoncusu, İş Makineleri Operatörü, Garson (Servis Elemanı), Büro Memuru (Genel) ve Diğer Çatı İşçileri olarak beklenmektedir.

Tablo 10: Teknolojik Değişimlerin İstihdama Yansıması

Teknolojik Değişimlerin İstihdama Yansıması	İnşaat	Türkiye
Fikrim yok	55,8%	51,0%
İstihdamı arttıracaktır	13,7%	14,3%
İstihdamı azaltacaktır	11,4%	11,0%
İstihdamı değiştirmez	19,1%	23,7%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2022

Gelecek 10 yıl içinde teknolojik değişim ya da dönüşümün istihdama yansıması incelendiğinde sektörde fikrim yok diyen işverenlerin oranı yüzde 55,8 iken Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 51'dir. Sektörde teknolojik değişim ya da dönüşümün istihdama yansımasında istihdamı artıracaktır diyen işveren sayısı oransal olarak Türkiye genelinin altındadır.

5. ÇALIŞANLARDAKİ BECERİ EKSİKLİĞİNİN AÇIK İŞ VE TGÇM KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Sektörde; işverenlerin çalışanlarında görmüş olduğu en büyük beceri eksikliği Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olarak belirtilmiş olup, işverenlerin çalışanlarında görmüş olduğu diğer beceri eksiklikleri sırası ile Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, İş Tecrübesi, Analitik Düşünebilme, İletişim ve İfade Yeteneği, Takım Çalışması, Yabancı Dil, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü ve Bilgisayar Kullanımı olarak tespit edilmiştir.

Tablo 11: Açik İşi Olan İlk 5 Meslekteki Çalışanların Beceri Eksiklikliği

Meslekler	Eksik Beceri-1	Eksik Beceri-2	Eksik Beceri-3
İnşaat İşçisi	Takım Çalışması	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	İletişim ve İfade Yeteneği
Kamyon Şoförü	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	İş Tecrübesi	İletişim ve İfade Yeteneği
Ön Muhasebeci	İş Tecrübesi	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	Bilgisayar Kullanımı
Satış Danışmanı/Uzmanı	İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	İletişim ve İfade Yeteneği	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
Beton ve Betonarme Kalıpçısı	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	İş Tecrübesi	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik

Kaynak: İPA 2022

Bu tabloda, sektörde en fazla açık işi olan ilk beş meslek dikkate alınmıştır. Bu beş meslekte, işverenlerin mevcut çalışanlarında görmüş oldukları beceri eksikliklerinin neler olduğu ortaya konulmuştur. Buna göre sektörde en fazla açık işi olan İnşaat İşçisi mesleğinde işverenler, mevcut çalışanlarında sırasıyla Takım Çalışması, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, İletişim ve İfade Yeteneği becerilerinin eksik olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 12: Temininde Güçlük Çekilen İlk 5 Meslekteki Çalışanların Beceri Eksikliği

Meslekler	Eksik Beceri-1	Eksik Beceri-2	Eksik Beceri-3
İnşaat İşçisi	Takım Çalışması	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	İletişim ve İfade Yeteneği
İnşaat Ustası	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	İş Tecrübesi	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik
Alçı Sıva Uygulayıcısı	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Analitik Düşünebilme
Sıhhi Tesisatçı	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	İş Tecrübesi	İletişim ve İfade Yeteneği
Elektrikçi (Genel)	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması

Kaynak: İPA 2022

Yukarıdaki tabloda ise sektörde en fazla temininde güçlük çekilen meslekler dikkate alınmıştır. Bu beş meslekte, işverenlerin mevcut çalışanlarında görmüş oldukları beceri eksikliklerinin neler olduğu ortaya konulmuştur. Buna göre sektörde ikinci sırada teminde güçlük çekilen İnşaat Ustası mesleğinde işverenler, mevcut çalışanlarında sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, İş Tecrübesi ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerilerinin eksik olduğunu belirtmişlerdir.

6. GELECEĞİN MESLEKLERİ

İşgücü Piyasası Araştırmaları kapsamında son 5 yıldır işverenlere geleceğin meslekleri kapsamında sorular yöneltilmektedir. Bu çerçevede işverenlere faaliyet gösterdikleri ekonomik sınıflandırmaya göre sektörlerinde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündükleri mesleklerin neler olduğu sorulmuştur.

2 ve daha fazla çalışanı olan işyerlerinde işverenlere Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir? sorusu yöneltilmiş ve çıkan sonuçlar analiz edilmiştir. Bu kapsamda derlenen veriler metin analizi teknikleri ile analiz edilmiş, sektörel ve işyeri büyüklüklerine ilişkin metin haritaları elde edilmiştir. Söz konusu haritalarda yer alan meslekler işverenlerin en fazla belirttiği mesleklerdir. Haritada yer alan büyük puntolu meslekler işverenlerin en çok dile getirdikleri meslekler iken nispeten daha küçük puntolu mesleklerse daha az dile getirilenler olmuştur.

İnşaat sektöründe gelecek 10 yıl içerisinde öne çıkması öngörülen ilk beş meslek; İnşaat Mühendisi, 3D Çizim, 3 Boyutlu Yazılımcı, 3 Boyutlu Dekorasyon ve 3D İnşaat Yapım Yazılım Mühendisi meslekleridir.

Grafik 15: Geleceğin Meslekleri

SONUÇ

İnşaat sektörü raporu, 18 Nisan – 27 Mayıs 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilen 2022 yılı İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarından derlenerek yazılmıştır. Bu rapor sektörün mevcut durumunu, istihdam yapısını, ihtiyaçlarını ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine yönelik bilgiler vermektedir.

2022 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında inşaat sektöründe 147 bin 42 işyeri için veri derlenmiş olup, bu işyerlerinde toplam 1 milyon 491 bin 374 çalışan tespit edilmiştir. Araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 9,3'ü, çalışanların yüzde 9,4'ü inşaat sektöründedir. Sektörde faaliyet gösteren işyerlerinin yüzde 81,6'sı 2-9 çalışanı olan işyerlerinden ve yüzde 10,7'si 10-19 çalışanı olan işyerlerinden oluşmaktadır. 20 ve daha fazla çalışanı olan işyeri sayısı ise toplam işyerleri içinde yüzde 7,7 oranında bulunmaktadır.

Sektördeki ihracat yapan işyerlerinin oranı yüzde 2,4'tür. İnşaat sektörü bu alanda Türkiye genelinin 3,9 puan altındadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 6,2'dir. Vardiyalı çalışma gerçekleştiren işyerleri sektördeki işyerlerinin yüzde 4,4'ünü oluşturmaktadır. Bu oran 2-9 çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,9, 10-19 çalışanı olan işyerlerinde yüzde 9,5 ve 20+ çalışanı olan işyerleri için yüzde 13,4'tür. Kısmi zamanlı çalışma gerçekleştiren işyerleri sektördeki işyerlerinin yüzde 7,4'ünü oluşturmaktadır. Bu oran 2-9 çalışanı olan işyerlerinde yüzde 6,6, 10-19 çalışanı olan işyerlerinde yüzde 10,4, 20+ çalışanı olan işyerleri için yüzde 11,9'dur.

Sektörde işyerlerinin yüzde 11,3'ü gelecek 1 yıl içinde yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 7,7 olarak gerçekleşmiştir. Ülke genelinde ise işyeri büyüklüğü arttıkça yatırım planlayan işyeri oranı artmaktadır.

İnşaat sektöründe işyerlerinin yüzde 3,2'sinde AR-GE çalışması yapıldığı belirtilmiştir. Türkiye genelinde ise AR-GE çalışması yapan işyerlerinin oranı yüzde 4,6 olarak gerçekleşmiştir. İnşaat sektöründeki AR-GE çalışması yapan işyerlerinin ülke genelinden daha az oranda olması dikkat çekmektedir.

İnşaat sektöründe e-ticaret yapan işyerlerinin oranı 2-9 çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,9, 10-19 çalışanı olan işyerlerinde yüzde 4,9 ve 20+ çalışanı olan işyerleri için yüzde 6 olarak

gerçekleşmiştir. İnşaat sektöründe e-ticaret yapan işyerlerinin oranı 2+ çalışanı olan işyerlerinde yüzde 3,4 iken Türkiye geneli için bu oranın yüzde 9,1'e yükseldiği görülmektedir.

İnşaat sektöründeki çalışanların yüzde 52,5'i 2-9 çalışanı olan işyerlerinde çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 34,1'i 20+ çalışanı olan işyerlerinde ve yüzde 13,4'ü 10-19 çalışanı olan işyerlerinde çalışmaktadır. Türkiye genelinde ise 2-9 çalışanı olan işyerlerindeki çalışanların toplam çalışanlar içindeki oranı yüzde 33,2 iken; 20+ çalışanı olan işyerleri için bu oran yüzde 56,3 ve 10-19 çalışanı olan işyerleri için yüzde 10,5'dir.

İnşaat sektöründe işverenlerin yüzde 2,4'ü engelli çalıştırdığını beyan ederken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 3,6 olarak gerçekleşmiştir. İnşaat sektöründe engelli çalıştırma oranı Türkiye geneline göre oldukça düşüktür.

İnşaat sektöründeki 147 bin 42 işyerinden 7 bin 495'inde çalışma döneminde açık iş olduğu tespit edilmiş olup, bu işyerlerinde toplam 21 bin 935 kişilik açık iş olduğu bilgisi alınmıştır. İşyeri büyüklüğü arttıkça açık işi olan işyeri oranı artmaktadır.

İnşaat sektöründe tespit edilen tüm açık işler için talep edilen beceriler sıralandığında ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci sırada İş Tecrübesi, üçüncü sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik bulunmaktadır.

İşverenlerin açık işleri için kullandıkları arama kanalları, işyeri büyüklüklerine göre önemli ölçüde farklılaşmaktadır. Sektörde İŞKUR, en fazla tercih edilen arama kanalı olarak ortaya çıkmıştır. Başka bir ifadeyle inşaat sektöründeki açık işler bakımından her 10 kişiden 6 kişi İŞKUR Aracılığıyla aranmaktadır. Sektörde, ikinci sırada Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı olduğu görülmekte iken; üçüncü sırada ise Akraba-Eş Dost Aracılığıyla gelmektedir.

Sektörde 21 bin 935 kişilik açık iş, 330 farklı meslekte bulunmaktadır. 2 bin 754 kişilik açık işle ilk sırada İnşaat İşçisi , 1.144 kişilik açık işle ikinci sırada Kamyon Şoförü , 1.306 kişilik açık işle üçüncü sırada Ön Muhasebeci meslekleri yer almıştır.

Sektörde toplam 147 bin 42 işyerinden 10 bin 792'sinde son 1 yılda eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Sektörde 2-9 çalışanı olan işyerlerinin yüzde 6,6'sının, 10-19 çalışanı olan işyerlerinin yüzde 10,4'ünün, 20+ çalışanı olan işyerlerinin

yüzde 11'nin ve toplamda ise yüzde 7,3'ünün eleman temininde güçlük çektiği tespit edilmiştir. Sektörde, eleman temininde güçlük çeken toplam işyeri oranı, yüzde 8,3 olan Türkiye geneline göre daha düşük oranda gerçekleşmiştir.

Sektörde meslek grubuna göre temininde güçlük çekilen toplam 47 bin 203 kişinin 28 bin 628'i yüzde 60,6'sı Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu görülmektedir. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler bulunmaktadır.

Sektörde temininde güçlük çekilen mesleklerde ilk sırada Soğuk Demirci mesleğinin temininde güçlük çekildiği, daha sonra sırayla İnşaat İşçisi, İnşaat Demiri Bağlama Ustası, İnşaat Ustası meslekleri olduğu görülmektedir.

İnşaat sektöründe eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 79,6'sının Bu Meslekte Işe Yeterli Başvuru Yapılmaması nedeni ile temininde güçlük çekildikleri tespit edilmiştir. Bu oran Türkiye genelinin yaklaşık 3,1 puan üzerinde gerçekleşmiştir. Daha sonra yüzde 75,3 oranında ise Yeterli Iş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ve yüzde 70,4 ile Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması nedenleri ön plana çıkmıştır.

İnşaat sektörü, net istihdam değişim oranı bakımından en çok artış gösteren altıncı sektör olup, yüzde 4,6 ile Türkiye genelinin üstünde kalmaktadır. Kişi sayısı olarak artışlar incelendiğinde; 69 bin 300 kişi ile inşaat sektörü üçüncü sırada görülmektedir. İnşaat sektörü bu balkımdan da Türkiye ekonomisi için önemli bir yere sahiptir.

İnşaat sektöründe istihdam artışının beklendiği ilk beş sırada yer alan meslekler; İnşaat İşçisi, İnşaat Ustası, Beden İşçisi (İnşaat), Ahşap Kalıpçı ve Asansör Kurucusu ve Bakımcısı/Elektromekanik Taşıyıcılar Bakım ve Onarımcısı meslekleri olarak tahmin edilmiştir. İstihdam azalışının beklendiği meslekler ise Boyacı ve Yüzey Hazırlamacı/Yapı Dekorasyoncusu, İş Makineleri Operatörü, Garson (Servis Elemanı), Büro Memuru (Genel) ve Diğer Çatı İşçileri olarak beklenmektedir.

EK: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2022 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan İşgücü Piyasası Araştırması (İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörel bazda ihtiyaçların belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1. Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu İle İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. İlgili Kanun uyarınca şahsınıza ait bu bilgiler idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistiki maksadı dışında kullanılamaz.

2-Türkiye İş Kurumu Kanunu gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içerisinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 8.030TL (sekizbinotuzlira) İdari Para Cezası verilir.

3-İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. Bu maddeye aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136'ncı maddesi hükümleri uygulanır.

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe yetkilileri tarafından doldurulması gerekmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

İşyerinin Yasal Unvanı :.....

İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
a) İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
b) İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?		
c) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
d) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
e) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapılıyor mu?		
f) Engelli istihdam ediyor musunuz?		

1) Gelecek bir yıl içinde ilinizde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 2'ye geçiniz. Hayır ise, soru 3'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

2) Yatırımla İlgili Bilgiler

Yatırımın Türünü Belirtiniz.

İlave Yatırım ( ) Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs. alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( ) Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( ) İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( ) .....

3) İşyerinizde toplam kaç çalışanınız bulunmaktadır?

Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

4) Çalışanlarınızda eksikliğini duyduğunuz bilgi ve beceriler var mıdır?
Evet ( ) (5.soruya geçiniz.) Hayır ( ) (6. soruya geçiniz.)

5) Çalışanlarınızda eksikliğini duyduğunuz bilgi ve becerileri belirtiniz.

Çalışanın Mesleği	Talep Edilen Bilgi ve Beceriler * a) Bilgisayar kullanımı b) Analitik Düşünebilme c) İletişim ve ifade yeteneği d) İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü e) Sorun çözme ve inisiyatif alabilme f) Takım çalışması g) Yabancı Dil h) Yeterli mesleki / teknik bilgi i) İş tecrübesi j) Fiziki ve bedensel yeterlilik		
	1.	2.	3.

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1. En önemli olacak şekilde sıralanmalıdır)

BÖLÜM I-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 6.1. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihinizi belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Açık İşinizde Engelli Çalıştırmak İster misiniz? 1. Evet 2. Hayır 3. Fark etmez	Talep Edilen Bilgi ve Beceriler * a) Bilgisayar kullanımı b)Analitik Düşünebilme c)İletişim ve ifade yeteneği d)İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü e)Sorun çözme ve inisiyatif alabilme f) Takım çalışması g)Yabancı Dil h)Yeterli mesleki / teknik bilgi i) İş tecrübesi j) Fiziki ve bedensel yeterlilik			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? ** a) Akraba - Eş Dost b) Gazete - İlan, vb. c) İnternet - Sosyal Medya d) İŞKUR e) Kendi çalışanlarım aracılığıyla f) Özel İstihdam Büroları		
					1.	2.	3.	1.	2.	3.

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1. En önemli olacak şekilde sıralanmalıdır.)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1, **EN FAZLA** 3 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM II – 1 YIL SONRA (27 MAYIS 2023 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7)	**1 yıl sonra (27 Mayıs 2023 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?**	**Evet** ☐ →	**7.1'e geçiniz.**
		Hayır ☐ →	**8. soruya geçiniz.**
		Fikrim Yok ☐ →	**8. soruya geçiniz.**

7.1) 1 yıl sonra (27 Mayıs 2023 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz	Net sayısal artış	Sizce bu meslekte artışın gerekçesi nedir? (İsteğe bağlı)

8)	**1 yıl sonra (27 Mayıs 2023 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?**	**Evet** →	**8.1'e geçiniz.**
		Hayır →	**9. soruya geçiniz.**
		Fikrim Yok →	**9. soruya geçiniz.**

8.1) 1 yıl sonra (27 Mayıs 2023 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	Sizce bu meslekte azalışın gerekçesi nedir? (İsteğe bağlı)

BÖLÜM III - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet ( ) 9.1. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 10.Soruya geçiniz.

9.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri, bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısı ile nedenlerini belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması 2. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 3. Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 4. İşin belirli süreli/mevsimlik/geçici olması 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması 7. Vardiyalı çalışma olması 8. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması							
		1	2	3	4	5	6	7	8

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM IV – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) Gelecek 10 yıl içerisinde işgücü piyasasında yaşanan teknolojik değişim ya da dönüşümlerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( ) Fikrim yok. ( )

11) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

.....
.....

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 13. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini ( )
İşbaşı Eğitim Programları ( )
Nakdi Ücret Desteği ( )
Mesleki Eğitim Kursu ( )
Kısa Çalışma Ödeneği ( )
Danışmanlık ve Yönlendirme ( )
Teşvikler ( )

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

İŞKUR hizmetleri hakkında yeterli bilgi sahibi değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İŞKUR İnternet sitesi kullanışlı değil. ( )
İŞKUR'da aradığım nitelikte eleman bulamadım. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
İŞKUR hizmetlerinden memnun kalmadım. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
Diğer (Belirtiniz).....

15) İşyerinizde uluslararası/geçici koruma altındaki yabancı işçi istihdam ediyor musunuz?

Evet ( ) 16. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 17. Soruya geçiniz.

16) Uluslararası/geçici koruma altındaki yabancı işçi istihdam etme sebebiniz nedir?

a) Yabancı dil bilgisine sahip olması
b) İşletmenin hedef kitlesiyle aynı uyruktan olması
c) Teşvikler
d) Yeterli mesleki bilgiye sahip olması
e) İşgücü maliyetinin daha düşük olması
f) Yeterli başvuru olmaması
g) Diğer….(kısaca açıklayınız) **(Son soru)**

17) Uluslararası/geçici koruma altındaki yabancı işçi istihdam **etmeme** sebebiniz nedir?

a) Yabancı işçi çalıştırma prosedürleri hakkında yeterli bilgi sahibi olmama
b) Çalışma izni harcının yüksek olması
c) Kültürel uyumsuzluk
d) Yeterli Türkçe bilgisine sahip olmama
e) Yeterli mesleki bilgiye sahip olmama
f) Yeterli başvuru olmaması
g) Diğer……(kısaca açıklayınız) **(Son soru)**

2022 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.